

1. BIOGRAFIJA AVTORJA

Lev Nikolajevič Tolstoj (rus. Лев Никола́евич Толсто́й) se je rodil 9. septembra leta 1829 na posestvu Jasna Poljana, njegovega očeta grofa Nikolaja Iljiča Tolstoja, kot četrty otrok.

Kmalu po rojstvu je izgubil oba starša in k sebi ga je vzela "tетка" Tatjana Jorgolska. Z njo se je Tolstoj dobro razumel in je bila njegova zaupnica vse do njene smrti. Po petih letih se je preselil v Kazani k teti Pelafeji Juškovi. V Kazanau se je vpisal na vseučilišče, kjer je najprej študiral orientalske jezike in se kasneje prepisal na pravno fakulteto, vendar nobenega študija ni dokončal. Tako se je leta 1847 preselil nazaj na posestvo Jasna Poljana, ki je po smrti očeta postala njegova last. Kljub temu, da je bil slab študent, je veliko bral (njegov najljubši avtor je bil Rousseau) ter pisal dnevnik v katerem je opisoval njegova zapletena in nestalna čustva in mišljenja. Leta 1850 se odpravi v Moskvo, kjer se prične zanimati za literaturo in porodi se mu ideja da se preizkusi kot pisatelj, kar omeni v svojem dnevniku 18. januarja 1851 in tako nastane njegova prva nedokončana proza Zgodba včerajšnjega dne. Še istega leta se vrne nazaj na posestvo, kjer ga obišče njegov brat Nikolaj. Lev se nato odloči, da svojega brata pospremi nazaj na Kavkaz, kjer občuduje življenje Kazakov in med leti 1851-1856 tudi sam sodeloval v bojih za Kavkaz in Sevastopol. Na Kavkazu je izšlo tudi njegovo prvo delo prvi del od avtobiografske trilogije z naslovom Otroštvo. Med leti, ko je služil v vojski je izšel še drugi del trilogije z naslovom Deška leta in Sevastopolske povesti. Ko pride iz vojske izide zadnji del trilogije z naslovom Mladostna leta, nato pa odide na štiriletno potovanje (Španija, Francija, Italija in Nemčija). Po vrnitvi na posestvo veliko svojega časa posveti pisanju in kmetom ter odpre šolo za kmečke otroke. V tem času napiše tudi povesti Tri smrti in Družinska sreča. Leta 1862 se tudi poroči s Sofijo Andrejevno Behers. Naslednje leto (1863) izide eno iz med njegovih pomembnejših del povest Kozaki, ki jo je začel pisati še ko je služil v vojski (pisal 10 let). Med letoma 1864 in 1869 (5 let) je pisal roman Vojna in Mir. Napisal je tudi več učbenikov, ki so jih uporabljali v njegovi šoli. Leta 1873 pa je pričel pisati roman Ana Karenina, ki ga je pisal štiri leta (do 1877). Ko je zaključil s pisanjem Ane Karenine, je leta 1878 zapadel v življenjsko krizo. Nezadovoljen s pravoslavno vero je sklenil ustvariti novo vero, očiščeno dome in mistike. Začel je pisati religiozno-filozofske spise (Izpovedi, Kritika dogmatične teologije, Kaj verujem) v katerih je opisoval svoj socialno-moralistični nauk, imenovan tudi tolstojstvo. Vse to pa je skušal uresničiti s preprostim kmečkim življenjem. V letih 1885-1900 je napisal več edl (povest Smrt Ivana Iljiča, dramo Moč teme, esej O življenju, povest Kreutzerjeva sonata, Komedijo Sadovi prosvete, ...). Leta 1900 je postal častni član ruske akademije znanosti. Tega leta je tudi napisal dramo Živi mrtvec. Naslednje leto njegovega življenja je bilo zelo burno. Izobčili so ga iz grške pravoslavne cekrve, zavrnil je Nobelovo nagrado in še istega leta hudo zbolel. Do svoje smrti je nato napsial še spis O smrtni kazni, spis Ne morem molčati, novelo Po plesu, povest Hadži Murat, ...). Ker želi uresničiti svoj nauk o uboštvi, pobegne iz Jasne Poljane in 20. novembra 1910 na železniški postaji Astapovo. Pokopali so ga pod šestimi brezami v gozdu v Jasni Poljani, kjer je tudi sam želel biti pokopan.

2. NASTANEK BESEDILA

Tolstoj je imel urejeno družinsko življenje, saj sta se s svojo ženo dobro razumela in le ta ga je venomer podpirala pri njegovih podvigih.

V tem ozračju je Tolstoj pričel pisati svetovno znan roman Ana Karenina, ki ga je pisal štiri leta (1873-1877).

Načrt za roman je imel Tolstoj narejen verjetno že veliko pred tem, ko ga je začel pisati. Naredil si je več osnutkov. V prvih omenja samo dve družini (Karenini & Oblonski), kasneje pa doda še Levina, ki je nekakšen Tolstojev alterego. Povod za nastanek romana je bila ena od Puškinovih povesti v kateri je Tolstoj prebral: "V podeželski dvorec grofa L. so prihajali gosti." Preprostost stavka ga je tako navdušila, da je še istega večera začel pisati roman Ana Karenina. Začel je z naslednjima stavkoma: "Vse srečne družine so si podobne, vsaka nesrečna družina pa je nesrečna vsaka na svoj način. Pri Oblonskih je bilo vse narobe."

3. ZUNANJA ZGRADBA

Roman sestavljata dve knjigi. Vsaka Knjiga je razdeljena na 4 dele. Vsak del pa ima nekaj več kot 30 poglavij. Število strani je odvisno od izdaje, moja knjiga jih imela 826.

4. FABULA (notranja zgradba)

Roman se odvija v Rusiji v času Tolstojevega življenja po letu 1861. Ker je to čas po revoluciji, je vidno ozračje črnogledosti in ne več optimističnega razpoloženja.

Tolstoj v romanu opisuje življenje ruskega višjega sloja, ki živi v velikih mestih kot sta Moskva in St. Peterburg.

Roman se prične z neredom v hiši Oblonskih, saj je gospodar hiše prevaral svojo ženo Darjo. Le ta mu tega ne odpusti in ga skupaj z otroci želi zapustiti. Ravno takrat obisk napove Ana Arkadejevna Karenina, ki je njena dobra prijateljica. Oblonski jo pride pričakat na železniško postajo, kjer se srečata z grofom Vronskim in njegovo materjo, ki jo je Ana spoznala že na vlaku. Ko se zagledata z grofom Vronskim, med njima takoj preskoči iskrica ljubezni, ki je prepovedana zaradi zakonskega življenja Ane. Ob odhodu s postaje pa vlak povozi enega iz med delavcev na železnici. Ta nesreča Ani povzroči neko tesnobo in spoznanje smrti, česar se nikakor ne more znebiti. Na poti domov ji Oblonski, ki je obupan nad svojim položajem, razloži stanje doma in jo prosi naj poskuša Dolly omehčati srce, kar ji kasneje tudi uspe. Na obisku pri Oblonskih pa se takrat mudi tudi Dollina mlajša sestra Kitty, ki je navdušena nad Anino lepoto. Povabi jo na ples na katerem naj bi jo zasnubil grof Vronski, zato tudi zavrne družinskega prijatelja Levina. Ana sprejme povabilo in se odpravi na ples, kjer ves večer pleše z Vronskim. To je Kitty zelo prizadelo in v solzah se odpravi domov, kjer zaradi strtega srca hudo zboli. Zaradi svoje bolezni odide na zdravljenje v tujino. Ozdravljena se vrne nazaj v Moskvo, kjer jo je že drugič Levin zaprosil za roko. Kmalu sta se poročila in preselila na

Levinono posestvo, kjer je Kitty kmalu zanosila in je sedaj pričakovala prvorojenca.

Med tem časom pa se Ana in Vronski v St. Peterburgu srečevala na družabnih plesih in zabavah in nase privabljala vse več očitajočih pogledov. Na njena spogledovanja z Vronskim jo opozoril tudi mož Aleksej Aleksandrovič Karenin, vendar Ana se Vronskemu ne more odpovedati. Šele ob njem je okusila kaj pomeniti ljubiti in biti ljubljene, saj svojega moža ni ljubila. Dokončno pa se je zataknilo na konjeniških igrah, ko je Vronski padel s konja in je bila Ana zelo pretresena. Prisotni okoli nje so to opazili, zato sta z možem odšla domov. Med vožnjo domov sta se sprla in Ana mu je sama dokončno priznala, da ljubi Vronskega, njega pa sovraži in dodala še da z Vronskim pričakujeta otroka. Njena izpoved je Alekseja močno razjezila, zato je odšel do odvetnika, kjer je zahteval ločitev z odvzemom materinskih pravic Ani, sam pa se je odselil v Moskvo. V času ko se je Aleksej mudil v Moskvi je prišel čas Aninega poroda. Ana je bila na robu smrti in je zato poslala pismo svojemu možu, saj si je pred smrtjo želela njegovega odpuščanja. Aleksej je po kratkem premišljevanju res prispel v St. Peterburg in Ani vse odpustil, ko jo je videl tako neboljgno priklenjeno na posteljo. Skrbel je tudi za njeno novorojenko, za katero se njena mati ni menila. Ana si je opomogla in se zopet vse bolj oddaljevala od svojega moža. Aleksej se je od Ane sedaj želel dokončno ločiti, vendar v ločitev Ana ni pristala, saj bi jo le ta dokončno ločila od njenega ljubljenega sina Serjože. Vseeno pa Ana ni mogla več živeti skupaj s svojo družino, zato sta z Vronskim odšla v Benetke. Živela sta kot zakonski par, vendar ju je kmalu njuno način življenja pričel utesnjevati. Vronski je pogrešal zabave samskega življenja, Ani pa je tožilo po rodni Rusiji in njenem sinu. Zato sta se vrnila v St. Peterburg, kjer je Ana obiskala svojega sina in se srečala s svojim možem. Odnos med Vronskim in Ano se je ohladil in Ana se je bala, da ga bo izgubila. Ko sta videla da je življenje v St. Peterburgu zaradi njunega nedoločenega stanja neznosno, sta odšla na kmete, kjer je imel Vronski posestvo. Na posestvu sta zopet zaživela mirneje in Vronski se je lotil uvajanja sprememb v kmetovanju. Na obisk k Ani pride Darja, ki je tisti čas s svojimi otroci živela pri svoji tedaj že poročeni sestri Kitty na vasi, saj so skoraj da obubožali. Ko je prispela na posestvo in videla kaj vse ima Ana ji je bila nevoščljiva, saj si je take idile želela tudi sama. Vronski si je želel, da bi se Ana ločila od svojega moža in poročila z njim ter bi tako uzakonil svojo hčer Ani. Ker je sam ni mogle pripraviti do ločitve, je prosil Dolly naj jo pregovorijo. Z Ano sta se o tem dolgo pogovarjali o tem, vendar nista prišli do nikakršnega zaključka in naslednji dan je Dolly odšla. Nato so se vsi skupaj z Levinovega posestva preselili nazaj v Moskvo zaradi Kittijene poroda. Kasneje sta v Moskvo prispela tudi Ana in Vronski, saj se je Ana odločila, da svojemu možu napiše pismo in ga prosi za ločitev. Med tem ko Ana čaka na odgovor svojega moža, se je Vronski udeleževal raznih zabav in se pozno zvečer vračal domov. Zaradi tega je med njima prihajalo do vse pogostejših nesoglasij in Ana se je vsak dan bolj bala da ga bo izgubila. Ko je Kitty rodila, sta z Levinom odšla nazaj na deželo, Ana pa še kar ni dobila odgovora na pismo, ki ga je poslala svojemu možu, zato je k njemu odšel njej brat Stepan. V času ko se je Stiva mudil v St. Peterburgu, so med Ano in Vronskim vladala nesoglasja in vsakodnevni prepiri so postali navada. Po enem izmed preprirov pa se je Vronski

odpeljal k svoji mami grofici Vronski in knežni Sarokini, ki je tisti čas živel pri njej. Ana ni vedela kaj naj stori, begala je sem ter tja in ni vedela kje se jo drži glava. Za Vronskim je poslala brzojavko, ki ga ni dohitela in se je že bil na poti na posestvo svoje matere. Obupana Ana se je odločila, da se odpravi za njim. Ko je izstopila iz vlaka, pa se je premislila in ostala na postaji. Nekaj časa je opazovala ljudi okoli sebe, ki so prihajali in odhajali, potem pa se je ponovno spomnila železničarja, ki ga je ob njenem prihodu v Moskvo povozil vlak in spoznala je da je to edini izhod njenega trpljenja in bede. Ob mislih na nesrečo, kateri je bila priča se je odločila za samomor in skočila pod vlak. Ko je grof Vronski izvedel za njeno smrt je bil zelo potrtn in življenje se mu je postavilo na glavo, izgubil je smisel življenja. Ravno v tem času pa so se Turki bojevali s Srbi in Rusi so šli slednjim na pomoč. V vojno se je odpravil tudi Vronski, da bi pozabil na Anino smrt. Njegova mama pa je še zmeraj obsojala Ano in njeno dejanje, saj je bila mnenja, da je njenemu sinu uničila življenje. Kitty in Levin pa sta živel srečno družinsko življenje skupaj s sinom Dimitrijem. V gosteh sta imela vedno polno sorodnikov in prijateljev, vendar so Levina kljub temu mučila filozofsko-verska vprašanja o življenju, smrti in veri. Nekajkrat mu je pršlo na misel, da bi storil samomor, vendar tega ni storil, ampak je živel naprej in prišel do zaključka, da je smisel življenja da razdajaš svojo dobroto in spoštuješ ljudi okoli sebe.

5. MOTIVI

Motivi:

- ⇒ Motiv nezvestobe
- ⇒ Motiv samomora (smrti)
- ⇒ Motiv ranjenega srca
- ⇒ Motiv razočaranja
- ⇒ Motiv obupa
- ⇒ Motiv navezanosti do sina
- ⇒ Motiv ljubezni
- ⇒ Motiv osamljenosti
- ⇒ Motiv nesoglasij

V Ani Karenini najdemo veliko število motivov (motiv ljubezni, motiv nezvestobe, motiv smrti (samomora), motiv obupa, ...), ki se skladajo z motivi, ki jih najdemo v Flaubertovi Gospe Bovary. Zato mnogi književniki ta dva romana primerjajo med seboj.

6. IDEJA

Tolstoj v romanu želi opisati razklanost v Aninem in Levinovem realnem življenju in tistim kar si v svojem življenju želita doseči.

7. SNOV

Tolstoj je v romanu želi opisati tedanje gospodarsko-družbene probleme tedanje Rusije.

8. TEMA

Tolstoj v romanu Ana Karenina skuša analizirati vprašanje zakonske zveze in družinskega življenja v višjem sloju ruskega prebivalstva.

9. PRIPOVEDNA TEHNIKA, SLOG IN JEZIK

Pripovedna tehnika je sintetična, vendar se v Ani Karenini prepletata dve zgodbi (zgodba o Ani Karenini in zgodba o Levinu), kot da sta dva različna romana združena, ki nekajkrat preideta na skupno dogajanje. Za Tolstoja so značilni dolgi stavki s številnimi pridevki. Uporabljal je tako poročanje kot tudi prikazovanje. Včasih želi poudariti vzvišenost plemiškega ljudstva, zato v nekaterih dialogih uporabi francoščino. Te stavki so tudi v prevodih ostali v prvotni obliki in jih prevedene lahko najdemo v opombah.

10. VRSTA PRIPOVEDOVALCA

Pripovedovalec je avktorialen.

11. OZNAKA OSEB

⇒ **Ana Arkadejevna Karenina**

Ana je bila ena izmed najuglednejših takratne ruske visoke družbe. Kljub temu da je bila poročena, je s svojo privlačnostjo, samozavestjo in karizmo nase privabila nemalo pogledov nasprotnega spola. Zašla je v prešuštvo iz katerega se ni mogla rešiti. Nekaj časa je mislila, da je to za njo rešitev, ampak ljubezen med njo in Vronskim je usahnila in pričele so jo preplavljati zle slutnje, da je ne ljubi več in jo bo zapustil. Njen dvom jo je pripeljal tako daleč, da je postala blazna in so ji dejanja ušla iz pod nadzora, zato se je vrgla pod vlak.

Karenina je v srcu dobra, ampak se ne more upreti želji po boljši prihodnosti, saj z Aleksejem nista bila v najboljših partnerskih odnosih. Razpeta je med ljubeznijo do svojega sina Serjoža in čustvi, ki jih goji do Vronskega.

Družba jo zaradi prešuštva obsoja.

⇒ **Aleksej Vronski**

Grof Vronski je mladenič prijetnega videza in bi ga za življenjskega sopotnika želelo imeti marsikatero dekle. On se za poglede deklet ne zmeni, ampak se zaljubi v Ano, ki je že poročena. Na postaji jo je takoj opazil in storil vse le da bi bila njegova. Želi ji le dobro in se zaradi nje odpove višjemu nazivu v vojski. Zelo mu je hudo, ker je zaradi njunega odnosa Ana zgubila ugled v družbi, zato se trudi to popraviti. Kljub temu

da je Ano ljubil, pa je pogrešal družabna srečanja. Ko jih je spet pričel obiskovati, mu je to Ana zamerila in se vrgla pod vlak. Anina smrt ga je zelo prizadela, zato se je odpravil v vojsko, kjer je upal, da se mu dobo misli preusmerile drugam.

⇒ **Konstantin Dimitrijevič Levin**

Levin je glavni lik drugega zgodbe, ki teče vzporedno s pripovedjo o Ani Karenini.

Levin je preprost podeželski človek, ki je zaljubljen v Kitty. Ta ga sprva zavrne in Konstantin se poklapan vrne na svoje podeželsko posestvo z mislijo, da si nikoli ne bo ustvaril družine. Na kmetih skuša pozabiti na neuslišano ljubezen, kar mu za nekaj časa tudi uspe. Po naključju pa se s zopet sreča s Kitty na večerji pri Oblonskih. Takrat se tudi Kitty zaljubi vanj. Kmalu pričneta načrtovati poroko in se nato preselita na kmete, kjer si ustvarita družino. Sam ni veren, zato se v njem pojavljajo vprašanja o krščanskih vrednotah in vrednotah življenja. Razmišljal je udi že o samomoru, vendar je še pravočasno spoznal, da je vredno živeti, ljubiti in razdajati dobroto svojim bližnjim.

⇒ **Kitty Aleksandrova Levin**

Kitty je najmlajša izmed treh sester. Njena mati ji skuša izbrati najboljšega moža. Najbolj primeren se ji zdi grof Vronski, ki je po godu tudi Kitty. Ker pričakuje zasnitev grofa Vronskega, Levina zavrne. Med tem pa spozna Ano in na Kitty pozabi. Zaradi strtega srca Kitty zelo zboli in odide na zdravljenje v Švico. Kmalu po vrnitvi v Moskvo se ponovno sreča z Levinom in spozna, da je ravnala narobe, ko ga je zavrnila. Ko jo Levin ponovno zaprosi za roko, privoli v poroko in se skupaj z njim preseli na podeželje, kjer si ustvarita družino in skrbita za posestvo.

⇒ **Stepan Arkadijevič Oblonski**

Stepan Arkadijevič se ne zanima za svojo družino. Pomembnejše so mu družabne prireditve, kjer večkrat prevara svojo ženo Darjo Oblonsko. Je lik, ki povezuje obe zgodbi, saj je ob enem brat Ane Karenine in svak Kitty Oblonske, ki se poroči v Levinom.

⇒ **Aleksej Aleksandrovič Karenin**

Aleksej, mož Ane Karenine, je ugleden mož, ki ima Ano rad, vendar ji svojih čustev ne izkazuje. Več mu pomeni njegova kariera kot pa družina. Z ženino zvezo z Vronskim se na začetku ne obremenjuje, kasneje ga zmoti njeno obnašanje v javnosti. Slepiti se skuša dokler mu Ana sama ne prizna, da ga vara. Po priznanju Ani postavi možnost, da se odloči zanj in Serjoža ali pa za vedno odide z Vronskim in svojega sina ne vidi več. Ko je Ana na smrtni postelji, pride k njej in ji je pripravljen vse oprostiti ter začeti znova, a Ana tega ne izkoristi.

⇒ **Darja Aleksandrovna Oblonska**

Darja oz. Dolly je žena Stepana Oblonskega. Svjemu možu odpusti, da jo je prevaral. Sama mora skrbeti za celotno družino, katero teži pomanjkanje denarja. Na pomoč ji priskočita njena sestra Kitty in njen mož Levin. Z Ano sta dobri prijatelji in je edina, ki je ne obsoja, ampak ji skuša pomagati.

